

manera tornarien a recaure en el mite de la política. Aquesta no només evita la creació del descontrol sinó que també ens permet relacionar-nos arreu del món, gràcies a un altre mite que serien els diners. Com que creiem que una xifra o un tros de paper té un valor, podem comerciar amb la Xina, EUA o Marroc. Això ho simplifica molt, ja que si no, hauríem d'anar transportant objectes i peces de valor per poder fer els intercanvis.

El mite de la política ens presenta molts avantatges, però com tot allò creat per l'home, no és perfecte. Quants cops s'ha deixat en llibertat un violador, un assassí o un estafador per falta de proves? Quantes vegades l'Estat ha negat l'ajut a aquells necessitats mentre enriqueix els poderosos? Estem d'acord que un mite és necessari per poder funcionar com a societat, però potser, l'actual, no és el mite que necessitem. Per organitzar un Estat hem recorregut a diversos mites, des de l'elecció divina dels monarques de l'edat mitjana, fins a una democràcia, però moltes vegades hem vist que els dirigents d'aquests acaben corrompent-se amb el poder i negligint les seves funcions. Possiblement el mite per organitzar-nos de manera ideal, o com a mínim quasi perfecta, encara ha d'arribar. Però el mite és necessari i no podem viure sense ell. L'antropòleg francès Georges Dumézil ja va dir "un poble sense mites estaria mort". I és que, sense els mites, encara no hauríem sortit de les coves.

Els mites sempre han estat, d'una forma o d'una altra, presents a la nostra societat, i aquesta també pot ser una de les proves que són necessaris. Alguns mites són millors que d'altres, ja que promouen més la igualtat i tracten millor als habitants, però encara no ha arribat, si aquest existeix, el mite que agradi a tothom. De moment ens hem de conformar amb els que tenim. Però, certament, no podem viure sense ells.

BIBLIOGRAFIA

DUMÉZIL, G., (1971) *El destino del guerrero*. México: Editorial Siglo XXI.

HARARI, Y. N., (2013) *Sàpiens. Una Breu Història De La Humanitat*. Barcelona: Edicions 62.

Núria Garcia Anglada

Estudiant a l'Institut de Palamós

Sovint quan apareix la paraula mite, ben aviat solem relacionar-la amb la mitologia grecoromana que tanta influència ha tingut al llarg de la història. Així doncs, pensem en el mite de Prometeu i el foc, dels treballs forçats de Sísif...

Però, relacionem els mites amb els aspectes quotidians de l'actualitat? O dit d'altra manera, tenen sentit i vigència els mites en el segle XXI?

Abans de desenvolupar aquesta qüestió, cal establir una definició de mite, i és aquí on m'adono de la dificultat de trobar una definició senzilla i funcional, que tot ho englobi i res no separi. Per tant, el més adequat en aquest context és referir-nos a mite com un relat memorable protagonitzat per personatges de caràcter diví o heroic.

Davant de la pregunta filosòfica formulada, descobreixo que hi ha dues grans posicions, i és que en un principi podem

considerar que el mite ja no roman vigent en els nostres dies donat que cada vegada més com a societat sentim que ens queden més lluny els mites. Aquesta posició va tenir el seu origen en el moviment de la Il·lustració, el segle XVIII, que va suposar el desenvolupament d'una societat capaç de pensar per si mateixa per assegurar la caiguda de l'Antic Règim i la posterior davallada dels mites i pensament tradicional. L'ús de la racionalitat, la raó, de pensar lliurement, ha provocat que progressivament es vagi perdent la identificació mitològica: ja no es fan referències a Zeus, Posidó o Afrodita en discursos i citacions. No temem Hades, el déu de l'inframón i dels morts.

Així doncs, les preocupacions que tenien els nostres avantpassats fa més de dos mil anys i la manera amb què intentaven explicar i entendre el món ha quedat totalment desfasada i ja no és aplicable als nostres problemes actuals.

De quina manera ens pot ajudar un mite a trobar la solució més adient a la crisi d'abast mundial derivada la pandèmia de la Covid19? En aparent contradicció amb les afirmacions següents cal destacar que, atès que els mites tradicionals s'han debilitat, n'han aparegut de nous, capaços de respondre les nostres preguntes. Això em fa plantejar-me la segona visió.

El conjunt de la civilització actual és plena de mites i de creences, i només cal que ens fixem en diferents àmbits de la societat perquè en quedi provada la seva vigència. Cada cultura té la seva pròpia mitologia, manera d'entendre el món i de pensar. Els mites formen representacions simbòliques del que es considera dolent o bo, són històries col·lectives que ens uneixen sota un mateix sentiment. L'historiador israelià Yuval Noah Harari en el seu assaig *Sàpiens* explica com la revolució cognitiva que tingué lloc fa 70.000 anys va permetre als *homo sapiens* començar a crear històries que els unien i duien a treballar conjuntament per un objectiu comú. Aquest pot anar des de la guerra a una tribu contrària a la construcció de grans mausoleus pels regents, evolucionant al llarg dels segles cap als mites fundacionals de les nacions, que aixopluguen tots els conciutadans sota un mateix paraigua. Un exemple en serien els Estats Units on existeix el mite de Betsy Ross, a qui se li atribueix la creació de la bandera, o les quatre barres de la bandera catalana.

Un altre dels camps més mitificats en l'actualitat és l'esport, en què els equips arriben a crear veritables sentiments d'identitat. Jordi Berrio, en un article en col·laboració amb la Universitat de Barcelona, emfatitza que el camp esportiu ha esdevingut en l'actualitat catalitzador de masses creant un veritable sentiment de pertinença i normes implícites. Així doncs, la idolatria dels fans cap als jugadors posa de manifest

com el mite evoluciona, i és que es pot establir un paral·lelisme amb les divinitats de l'Olimp, que a la Terra eren glorificades amb la fama i la fe en aquestes.

Fins i tot en la base de la ciència s'hi troba el mite. Els descobriments científics sovint es presenten d'una forma que recorda a l'emprada en la mitologia. La llei de la gravitació de Newton n'és un gran exemple: s'interpreta aquesta llei com el resultat d'una poma que cau sobre el cap del científic en qüestió, quan en la pràctica, els resultats van sorgir després d'anys d'investigació. Això demostra que, fins i tot en àmbits on la racionalitat ha estat sempre un factor de pes, els mites han continuat essent-hi presents i és una de les justificacions que hi trobo al fet que molts científics s'aferrin als resultats obtinguts com si aquests fossin mites de l'Antiga Grècia. Els casos i models anteriors, em fan reafirmar que una societat no podria ser concebuda com a tal sense els mites, ens aporten més del que ens podem imaginar.

En definitiva, els mites segueixen vigents avui dia, al segle XXI. Els renovem, modifiquem i adaptem perquè simbolitzen els valors en els que creiem, qui som i a què aspirem. Formen part de totes les nacions, ideologies i maneres de viure. I és que el poder del mite és, i seguirà essent, present.

BIBLIOGRAFIA

BERRIO, J.(2000). "La vigència del mite en la cultura contemporània". *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura*, Núm. 24, pàg. 93-105

HARARI, Y. N., (2013) *Sàpiens. Una Breu Història De La Humanitat*. Barcelona: Edicions 62.

